

Kirsty Williams AS, Gweinidog Addysg

Dyddiad | Date: 21 Medi 2020

Pwnc | Subject: **Addysg Heblaw yn yr Ysgol (EOTAS)**

Annwyl Kirsty,

Ysgrifennaf atoch ynglŷn ag ymchwiliad cyfredol y Pwyllgor i [Addysg Heblaw yn yr Ysgol](#).

Byddwch yn ymwybodol y gwnaethom gytuno ym mis Mehefin 2019 i gynnal ymchwiliad i'r amrediad o ddarpariaethau Addysg Heblaw yn yr Ysgol yng Nghymru, gan gynnwys Unedau Cyfeirio Disgyblion. Trefnwyd y byddech chi'n rhoi tystiolaeth lafar ar gyfer yr ymchwiliad hwn yn ein cyfarfod cyhoeddus ar 19 Mawrth 2020.

Yn anffodus, ond yn anochel, yn sgil argyfwng COVID-19 bu'n rhaid inni ddefnyddio'r sesiwn honno at ddibenion eraill, inni ofyn cwestiynau brys ichi ynghylch y trefniadau i reoli effaith COVID-19 ar ein plant a'n pobl ifanc.

Rydym yn ymroddedig i gwblhau ein gwaith ar Addysg Heblaw yn yr Ysgol cyn gynted â phosibl. Gan hynny, dyma atodi rhestr o gwestiynau a byddwn yn ddiolchgar iawn pe gallech ateb yn ysgrifenedig erbyn 16 Hydref 2020.

Y tymor hwn, byddwn yn dychwelyd at y dystiolaeth sydd eisoes wedi ei chasglu ar gyfer yr ymchwiliad hwn, gan obeithio cyhoeddi adroddiad cyn gynted â phosibl yn y flwyddyn newydd.

Yn gywir,

Lynne Neagle AS

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg | We welcome correspondence in Welsh or English.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 SeneddPPIA@senedd.cymru

 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 SeneddCYPE@senedd.wales

 0300 200 6565

Atodiad A

Rhestr o gwestiynau ar gyfer ymchwiliad y Pwyllgor i Addysg Heblaw yn yr Ysgol

- Sut y mae COVID-19 wedi effeithio ar waith cyffredinol Llywodraeth Cymru ar addysg heblaw yn yr ysgol a chamau i roi'r fframwaith gweithredu ar waith?
- I ba raddau y mae plant iau (dan 8 oed) yn cael eu hallgáu?
- Sut y mae Llywodraeth Cymru yn cryfhau'r rhwydweithiau rhwng gwasanaethau addysg heblaw yn yr ysgol, ysgolion, awdurdodau lleol a chonsortia?
- Sut y bydd lleoliadau addysg heblaw yn yr ysgol yn cael eu hannog yn weithredol i ddefnyddio'r fframwaith ar gyfer y dull ysgol gyfan o ran iechyd meddwl? A fydd cyllid ar gael i unedau cyfeirio disgyblion gefnogi'r gwaith o ddatblygu'r dull ysgol gyfan?
- A yw darparwyr addysg heblaw yn yr ysgol yn cael eu hannog yn weithredol i gael hyfforddiant ynghylch profiadau niweidiol yn ystod plentyndod ac a oes cymorth ar gael i'w helpu i wneud hyn, o gofio'r problemau o ran neilltuo amser er mwyn i staff unedau cyfeirio disgyblion gael hyfforddiant?
- A oes unrhyw drafferthion penodol yn codi o ran cyllido darpariaeth addysg heblaw yn yr ysgol, o gofio'r posibilrwydd y gallai'r nifer sy'n manteisio ar y ddarpariaeth honno amrywio?
- Pa ystyriaeth sy'n cael ei rhoi i fesur canlyniadau darparwyr addysg heblaw yn yr ysgol i asesu'r gwahaniaeth y maent yn ei wneud i fywydau dysgwyr? I ba raddau y mae darparwyr addysg heblaw yn yr ysgol yn rhan o'r gwaith hwn?
- Beth yw'r rhesymau dros yr oedi y mae rhai teuluoedd yn ei wynebu wrth gael mynediad at ddarpariaeth addysg heblaw yn yr ysgol? A oes pryderon ynghylch effaith yr oedi hwn ar ddisgwyr a'u teuluoedd, a beth arall y gellir ei wneud i'w cefnogi? A oes rhagor o achosion o oedi mewn rhannau penodol o Gymru?
- Beth yw eich barn am lefelau'r ddarpariaeth addysg heblaw yn yr ysgol sydd heb ei chofrestru sy'n cael ei chomisiynu gan awdurdodau lleol? A oes unrhyw bryderon o ran diogelu plant yn codi mewn perthynas â darpariaeth addysg heblaw yn yr ysgol sydd heb ei chofrestru a gomisiynir gan awdurdodau lleol?
- A oes rôl i awdurdodau lleol wrth sicrhau ansawdd, monitro neu werthuso'r ddarpariaeth addysg heblaw yn yr ysgol a drefnir gan ysgolion unigol?
- Pa ystyriaeth sydd wedi'i rhoi i alluogi disgyblion mwy galluog a thalentog i gael mynediad at gwricwlwm sy'n addas i'w hanghenion o fewn darpariaeth addysg heblaw yn yr ysgol?
- I ba raddau y mae unedau cyfeirio disgyblion a darparwyr eraill yn barod ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm newydd?

- I ba raddau y mae dysgwyr mewn lleoliadau addysg heblaw yn yr ysgol yn gallu cael mynediad at wasanaethau iechyd meddwl digonol? Pa ystyriaeth sydd wedi'i rhoi i wella mynediad at wasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasoed gan ddysgwyr mewn lleoliadau addysg heblaw yn yr ysgol?
- A yw diffyg mynediad at wasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasoed neu gymorth ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol yn arwain at gyfeirio dysgwyr i leoliadau addysg heblaw yn yr ysgol pan fo'n bosibl nad dyma'r ddarpariaeth fwyaf addas i ddiwallu eu hanghenion?
- Sut y gellir sicrhau bod addysg heblaw yn yr ysgol ar gael yn ehangach drwy gyfrwng y Gymraeg?
- Sut y gall staff mewn lleoliadau addysg heblaw yn yr ysgol gael eu cefnogi'n well i gael mynediad at gyfleoedd dysgu proffesiynol?
- Pa welliannau y gellir eu gwneud i strwythur gyrfa staff sy'n gweithio mewn lleoliadau addysg heblaw yn yr ysgol?
- A fyddai Gweinidogion Cymru yn ystyried defnyddio'u pwerau statudol i ymyrryd pan fo achosion clir o ddadgofrestru disgyblion pan nad yw'r awdurdod lleol wedi ymyrryd?